

Министерство на образованието, младежта и науката

Регионален инспекторат по образованието - Силистра

Гражданското образование - успехи и провали, поуки и възможности

*Сборник с доклади от
национален форум за обсъждане на опита и бъдещето
на гражданското образование*

30 март - 1 април, 2012 година

Силистра

Учениците изготвят табла с нормите на здравословното хранене, които се поставят във всички учебни работилници по практика;

Всеки месец се подготвя програма „Участвам и променям“ всеки клас излъчва трима представители, които подготвят материал за обучение в разчитане на етикетите на храните с цел здраве, който представят пред всичките си съученици и учители в училище;

Изготвяне на табла – диетично (лечебно) хранене с примерни седмични менюта за различните заболявания и различните възрасти.

В заключение искаме да отбележим, че липсата на познания по дадена тема може да ни навлече ведица здравословни проблеми, които са трудно обратими или необратими. Сега екипът изготвил изложението ще ви запознае с някои от тези проблеми, на които почти никой не обръща внимание, а те никак не са за подценяване.

Хората, които през цялото време мислят единствено и само за това храната, която консумират, да е възможно най-здравословна, страдат от разстройство на психиката, което се нарича орторексия. Повечето жертви на това разстройство са жени на около тридесет години и повече, обикновено са изключително привлекателни, активни и успели в професията си. Орторексията не е просто източник на постоянно безпокойство и недоволство от начина на хранене, тя е предпоставка за много и различни здравословни проблеми. Това се дължи на факта, че в стремежа си да изглеждат по - добре, тези дами не доставят на организма си необходимите минерали и витамини. Хиперфагия е системно преяждане по психологични причини. Болните от това заболяване занемаряват външния си вид. Избягват да се хранят с близки или родители. Преяждат безогледно без да се обръщат внимание на това какво консумират. Нямаат естетика в храненето, често се хранят направо от хладилника, не усещат вкуса на храната.

Заради тези тежки и скрити проблеми екипът ни се е заел с осъществяването на идеята, да запознае всички учители и ученици с истинския смисъл на здравословното хранене.

ЛИТЕРАТУРА

Лекции по диететика – СУ”Св. Климент Охридски”

Mahan, KL, S. Escott-Stump. Krause's Food, Nutrition and Diet Therapy, 11th edition, 2004 Elsevier(USA).

Biesalski, HK, et al. Ernahrungsmmedizin. G. Thieme Verlag Stuttgart, New York, 1995, 367-377.

Губергриц, АЯ, ЮВ Линеvский. Лечебное питание, Высшая школа, Киев, 1989.

Лаптенок, ЛВ. Диетическое питание, Полима, Минск, 1988

Балабански, ЛТ. Хранене и диететика, Медицина и физкултура, София, 1988

Боева, Х, Д.Хубенова, Л. Петров и сътр. Сборник рецепти за диетични ястия, Медицина и физкултура, София, 1984.

Петров, Л, П.Романов. Диетично хранене при бъбречни заболявания и рецептура за нови ястия. Медицина и физкултура, София, 1976.

Трифенова, Л. Хранене на детето, изд. Бестселър, София, 2007.

Юруков Хр, и кол. Сборник рецепти за ученическите столове и бюфети. Техника, София, 2002.

Наредба 23/19.07.2005 на Министерство на здравеопазването за физиологичните норми за хранене на населението. ДВ 63, 2 август 2005.

**Проект „Заедно срещу дрогата и насилието“ в Помощно училище „П.Р. Славейков“ – Плевен.
Специалното училище и медиите – основен стълб за превенция на наркоманиите и насилието сред
учениците със специални образователни потребности**

*Петя Марчева - Помощно училище
„П.Р.Славейков“ - гр. Плевен*

От години Помощно училище „П. Р. Славейков“, Плевен, работи по проекти, свързани с наркоманията и агресията. Един от тях е „Заедно срещу дрогата и насилието“ (<http://www.stopdrugs2.hit.bg>).

Основната му цел е превенция на наркоманиите и насилието сред деца и младежи без и със специални образователни потребности от България, Испания и Турция.

Проектът е одобрен от Областния съвет по наркотични вещества, Плевен и получава методично ръководство от Общинския Превантивно-информационен център по зависимости в Плевен.

Усилията на Помощно училище, подкрепени от директора Милен Наков, са насочени към превенция на наркомании и насилие. Осъществява се активна и целенасочена превантивна работа по глобални здравни проблеми чрез обединяване усилията на училището и взаимодействие с Областния съвет по наркотични вещества, Плевен, Превантивно-информационния център по зависимости, Плевен, Регионален инспекторат по образование, Областна администрация, Плевен, Община Плевен и Национална

комисия за борба с трафика на хора.

Проектът „Заедно срещу дрогата и насилието“ е насочен към младите хора, които проявяват интерес към проблемите на наркоманията и превенцията на негативните социални явления - злоупотреба с алкохол, цигари, психоактивни вещества, агресия, дискриминация, трафик на хора. Той създава благоприятна среда за интеркултурен младежки диалог, насърчава и подпомага неформалните контакти между сродни младежки организации на хора с увреждания от България и страните от ЕС, както и извън него, посредством Интернетсоциални мрежи, виртуални дейности и кампании.

Помощно училище „П. Р. Славейков“, Плевен е първото в системата на специалните училища в България, което провежда анкетно проучване за психоактивни вещества сред учениците със специални образователни потребности и установява (диагностицира) тяхното отношение и информираност за проблема с наркоманиите.

По идея на Ваня Пенчева, директор на Първо българско неделно училище „Св. Иван Рилски“ в Хатива/Енгера, Испания, съвместно с АИБЕ БАЛКАН, организираха и проведеха невероятен Коледен карнавал на солидарността. За доброто настроение и приятните емоции по време на карнавала се погрижи театрално студио „Ние, врабчетата“ към Първо българско неделно училище „Свети Иван Рилски“, в Хатива, Испания, отличено на международен театрален фестивал в Каварна. Събраните средства за празничния коледен и новогодишен концерт на учениците и конкурса за най-оригинална коледна курабийка, организиран от родителите, бяха дарени на Училищното настоятелство към Помощно училище.

Проектът „Заедно срещу дрогата и насилието“ предизвика широк обществен и медиен интерес. Той стана една от много посещавани страници в социалната мрежа Facebook. В обществено-благородна инициатива „Заедно за един по-добър свят“ се присъединиха българските Неделни училища в Хатива/Енгера, Валенсия, Мадрид и Гандия. В инициативата участва активно арменският център за работа с жертви със специални нужди „Agate“ и турското специално училище „BAKIRKÖY YEŞİLKÖY“. Благодарение на общите усилия на българските Неделни училища в Хатива, Валенсия, Мадрид и Гандия – Испания, тя става част и от кампанията „ПРОЛЕТ В ЕВРОПА 2010“ и участва в националния ученически конкурс „ПРОЕКТЪТ НА НАШИЯ КЛАС – ЗА ЖИВОТ БЕЗ ТЮТЮН 3“. Конкурсът е част от инициативите на Министерството на здравеопазването в подкрепа на здравословния начин на живот на младите хора, изпълнение на Националната програма за ограничаване на тютюнопушенето в Република България.

С този акт на съпричастност и разбиране българската общност извън граница изразява пред своето отношение си към актуалния проблем на обществото – наркоманиите сред младите хора. Съвременното българско училище показва, че приоритет за него е здравното образование, основна същност, на което се възпитава на здравна ценностна система и здравно поведение у учениците и непрекъснат открит диалог с тях.

Европейската комисия одобри и прие ангажимента на проекта „Заедно срещу дрогата и насилието“ в Плевенското специално училище стана второто одобрено българско училище, включено в ЕВРОПЕЙСКО ДЕЙСТВИЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАРКОТИЦИТЕ (European Action on Drugs) (<http://ec.europa.eu/ead/html/Controller?Action=static&pag=17&OrgId=819>). Чрез Европейското действие по отношение на наркотиците, Генералната дирекция „Правосъдие, свобода и сигурност“ на Европейската комисия приканва националните и местни власти, институции, държавни органи, региони, общини, образователни институции и училища, медии и обществени служби и др. да поемат конкретен ангажимент.

Проектът „Заедно срещу дрогата и насилието“ е един от 16-те български проекти, включени в Зинев Арт Технологии в базата данни с най-добри практики за използване на различни медии в училищното образование по проект „ONAIR: Европейски проект за медийно образование“ (<http://www.onair.medmediaeducation.it/>), подкрепен от секторна програма „Коменски“ на програма „Учене през целия живот“. Водеща организация на проекта е университет „Ла Сапиенца“ – Рим. От българска страна проектът се изпълнява от Зинев Арт Технологии, а партньори са страните: Румъния, Италия, Полша, Белгия и Литва.

През 2011 г. „Заедно срещу дрогата и насилието“ бе разпознат като добра практика и в рамките на успешния Европейски проект „Не се страхувам“, подкрепен по програма „Учене през целия живот“. Ключова дейност 1: Политика, Сътрудничество и Иновации. Водеща организация - Istituto di Istruzione Superiore Don Lorenzo Milani – Италия, и партньори от Белгия, България, Гърция, Литва, Румъния, Испания и Великобритания. Портал на проекта: <http://projects.pixel-online.org/iamnotscared/info/index.php>. Партньор от българска страна е Зинев Арт Технологии.

Проектът „Не се страхувам“ има за цел да идентифицира най-добрите европейски стратегии за превенция и борба с феномена „насилие в училище“ и да включи средни и професионални учители, преподаватели, директори, ученици и родители, както и хора, вземащи решения в сферата на образованието.

Дейностите по проекта са организирани в четири работни пакета. Първият е свързан със събиране

информация. Целта на този работен пакет е да постигне по-добро разбиране на феномена „насилие в училище“, посредством провеждане на емпирично проучване на транснационално ниво.

Целта на пакета „Практики“ е да промоцира подход отдолу-нагоре за разбиране на феномена „насилие“ чрез събиране на практики под формата на мини изследователски проекти, насочени към анализиране отделни епизоди на насилие.

Целта на третия работен пакет „Транснационална дискусия“ е да въвлече учителите, участващи в проекта в транснационална дискусия, насочена към насърчаване на взаимната обмяна на информация. Тази дейност е свързана с превенцията и справянето с феномена насилие и коментиране на добри практики от двете страни.

Четвъртият работен пакет е „Европейска стратегия за борба с насилието“. Неговата цел е създаване на Европейска стратегия за борба с насилието, която е главен резултат от проекта.

В рамките на „Заедно срещу дрогата и насилието“ се проведе международен конкурс за лого на проекта. Конкурсът се осъществява с подкрепата на Интернационален корпус „Св. Лазар“ и австрийския неделен вестник „Виена днес – Wien Heute“ - Виена, Австрия, сдружение „Нашите деца могат“ – Виленград, Унгарският културен институт, Асоциацията за изследване и развитие на гражданското общество (АРГО). Медиен партньор е публицистичното предаване за българите в чужбина „Облаче леко“.

През 2010 г. проектът „Заедно срещу дрогата и насилието“ на Помощно училище „П. Р. Славейков“ в Плевен, получи висока оценка от Съвета на Европа за сътрудничество в борбата срещу злоупотребата и незаконния трафик на наркотици. Това беше свързано с участието на училището за Европейската награда за превенция на наркотиците.

От общо 80 подадени проекта от 26 европейски страни за Европейската награда, комисията в Страсбург отличи 11 от тях, които са най-атрактивни и иновативни от гледна точка на съдържанието и участието на младите хора. Сред тях е проекта „Заедно срещу дрогата и насилието“ на Помощното училище.

През 2011г. училището получи покана от Секретариата на Група „Помпиду“ (http://www.coe.int/t/dg3/pompidou/Initiatives/PreventionPrize/default_en.asp) към Съвета на Европа. То трябваше да номинира свой активен представител за участие в журито за следващите два цикъла на Европейската награда за превенция на наркотиците. Училищното ръководство препрати поканата към Младежки информационно-консултантски център „Интелект“ – Плевен, с ръководител Милен Първанов. Младежкият център (<http://www.mikcpleven.org/node/486>) номинира Петя Христова, ученичка в МГ „Гео Милев“ – Плевен, доброволец към центъра от създаването му и активен участник във всички проекти, инициативи и кампании, реализирани от организацията.

Група „Помпиду“ е междуправителствен орган, създаден през 1971 г. по инициатива на покойния френски президент Жорж Помпиду. В нея членуват 35 държави-членки. Европейската награда за превенция на наркотиците е учредена от група „Помпиду“ през 2004 г. и се присъжда на всеки две години на три проекта за превенция на наркотици. Тази награда се стреми да насърчи развитието на работата по превенция на наркотици, включваща млади хора както в разработването и изпълнението на дейностите, така и при вземане на решения и управление на проекти.

Основната мисия на групата „Помпиду“ е борбата с употребата и нелегалния трафик на наркотици. Тя се стреми да свърже политика, практика и наука и се фокусира главно върху реалностите на местно ниво на програми за наркотици.

Проектът „Заедно срещу дрогата и насилието“ се включи в кампанията в общност „Не бъди агресивен“ с поредица младежки изяви под наслов: „Щастлив ден без насилие край мен“. Към тях се присъединиха младежи от България, Турция и Гърция, които се обединиха в името на един по-добър свят, свят без дрога, насилие и агресия. Кампанията е иницирана от Министерството на образованието, младежта и науката и Национален център „Европейски младежки програми и инициативи“.

Основна цел на инициативата „Щастлив ден без насилие край мен“ е повишаване на информираността на учениците за насилието и агресията и промотиране на здравословен начин на живот чрез образователни дейности – здравна просвета, художествени изпълнения, спортни състезания и игри. Младежите изработиха клип, който може да бъде видян във фейсбук страницата на „Не бъди агресивен“ и YouTube адрес: <http://www.youtube.com/watch?v=XtOC2Uc469o>.

В рамките на инициативата беше създадена Информационна секция „Виртуално и реално заедно срещу дрогата и насилието“ в страниците на организациите-партньори в социалната мрежа Facebook и споделяне на добри педагогически практики „Щастлив ден без насилие край мен“ в сайта на международния проект „I am not Scared“/„Не се страхувам“ (<http://projects.pixel-online.org/iamnotscared/index.php>).

Проектът „Заедно срещу дрогата и насилието“ на Помощното училище в Плевен е отличен от Националното звено за координация по eTwinning към Центъра за развитие на човешките ресурси